

Screening af bekendtgørelse om tilskud til biodiversitetsskov 2024 - høring iht. miljøvurderingslovens § 32 af berørte myndigheder

Baggrund

Landbrugsstyrelsen udsteder ny bekendtgørelse for tilskud til aktiviteter med biodiversitetsmål i privatejede skov samt til kommunalt ejede Natura200 arealer.

Det primære formål med tilskud til biodiversitetsskov er at bevare og fremme biodiversiteten på privatejede skovarealer med naturmæssigt værdifuld skov. Interventionen skal bidrage til at sikre Natura 2000-skovnaturtyperne og stabile levesteder for truede arter, der er tilknyttet skov. Interventionen støtter også aktiviteter på kommunalt ejede Natura 2000-skovområder.

Ordningens overordnede formål er fastsat i CAP-forordningen og yderligere defineret i det danske CAP-program. Ordningens formål og indhold er også reguleret af EU's statsstøtteregler for gruppefritagede tilskudsordninger indenfor landbrug og skovbrug. Under ordningen kan der søges om tilsagn om tilskud til bevaring af træer og til ekstensiv skovdrift, hvor tilskudsprocenten er beregnet til 100 % af afståede værdier og øgede driftsomkostninger.

Miljøvurderingsloven

Regler om gennemførelse af en miljøvurdering har ophæng i EU's miljøvurderingsdirektiv og er implementeret i Danmark i miljøvurderingsloven¹. Miljøvurderingsdirektivet fastsætter, at planer og programmer omfattet af direktivet skal underkastes en miljøvurdering under udarbejdelsen, før de vedtages. Gennemførelse af en miljøvurdering har til formål at sikre et tilstrækkeligt hensyn til miljøet og inddragelse af offentligheden.

Det følger af miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3, at myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. stk. 2.. Efter miljøvurderingsloven anses en bekendtgørelse som en plan eller et program.

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 2, at myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer eller programmer kan få en væsentlig indvirkning på miljøet, når disse i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få en væsentlig indvirkning på miljøet. Der er tale om andre planer og programmer, end dem, der er omfattet af § 8, stk. 1, nr. 1,

---

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

og projekter, som ikke er omfattet af lovens bilag 1 og 2. Landbrugsstyrelsen har vurderet, at tilskudsordningen biodiversitetsskov skal gennemgå en screening efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 2.

Screeningen af tilskudsordningen biodiversitetsskov, sker på grundlag af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10. Kriterierne er inddelt i to kategorier:

- 1) tilskudsordningens karakteristika og
- 2) kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt.

Myndigheden træffer efter miljøvurderingslovens § 10 afgørelse om, hvorvidt planen eller programmet efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, er omfattet af kravet om en miljøvurdering. Ved afgørelsen inddrager myndigheden de relevante kriterier fra lovens bilag 3 og resultatet af denne høring.

Hvis det vurderes, at ændringen kan få væsentlig indvirkning på miljøet, skal der gennemføres en miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Ordnningen tilskud til biodiversitetsskov 2024 forfølger de samme mål, men indeholder færre aktiviteter end den tidligere tilskudsordning skov med biodiversitetsformål, der blev miljøvurderet i 2021.

Landbrugsstyrelsen har på den baggrund udarbejdet et udkast til en screening af de foreslåede ændringer til bekendtgørelsen. Udkastet til screening fremgår af vedlagte bilag 1.

Høring af berørte myndigheder

I henhold til miljøvurderingslovens § 32 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelse af en plan eller et program, høre berørte myndigheder, før der træffes afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering.

De berørte myndigheder udgøres i denne sammenhæng af Miljøministeriet, Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen. Samtlige kommuner er også blevet hørt.

Indkomne svar på høring.

Der er kun indkommet høringssvar fra Miljøstyrelsen, som bemærker:

1. at der i baggrundsbeskrivelsen bør henvises til arter, Danmark via internationale direktiver er forpligtet til at beskytte.
2. I baggrund i bilag 1 henvises til en kilde, der ikke findes kildehenvisning til.
3. at ordningen tilknytter sig fredskovsarealer og at arealer, der ikke er fredskov pålægges fredskov som en irreversibel handling.

Alle 3 bemærkninger er efterkommet i vedlagte bilag 1.

Afgørelse

Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at ændringerne i bekendtgørelsen om tilskud til biodiversitetskov (N2000), ikke kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Ændringerne skal derfor ikke miljøvurderes efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Landbrugsstyrelsen har herved lagt vægt på, at der er tale om videreførelse af eksisterende tilskudsordning, dog med færre indsatsområder, samt de indkomne høringssvar og. Selve ordningens formål og udvælgelse efter kvalitative kriterier videreføres, og vil fortsat have sigte på fastholde og forbedre biodiversiteten ud fra N2000 registrering og kvalitativt potentiale.

Bilag 1

Udkast til screening af forslag til ændringer i bekendtgørelse om tilskud til biodiversitetsskov.

Generelt om Biodiversitetsskov (N2000)

Støtte til Biodiversitetsskov (N2000) har til formål at fremme eller bevare biodiversiteten på privatejede skovarealer med naturmæssigt værdifuld skov. Interventionen skal bidrage til at sikre Natura 2000-skovnaturtyperne og stabile levesteder for truede arter, Danmark via internationale direktiver er forpligtet til at beskytte. Interventionen støtter også aktiviteter på kommunalt ejede Natura 2000-skovområder.

Private skovejere og kommuner kan søge støtten til arealer på minimum 0,5 ha. Der støttes bevaring af større træer til naturligt henfald, samt til ekstensiv skovdrift på fredskovpligtige arealer. Ekstensiveringen har en bindingsperiode på 20 år og indbefatter naturlig fornyelse, ingen jordbearbejdning eller brug af pesticider og kun plantning af hjemmehørende arter.

Baggrund

Manglen på gamle træer og dødt véd i skovene vurderes som en af de væsentligste årsager til en ugunstig bevaringsstatus for skovnaturtyperne i Danmark. Interventionen skal fremme skovejernes incitament til at fastholde og forøge andelen af (store) træer til naturligt henfald. Hensigten er at sikre og øge mængden af dødt véd, for derved at skabe levesteder for den artsrige flora og fauna der er tilknyttet døende og dødt ved. Interventionen består af to koblede aktiviteter: udpegning af træer til henfald, samtidig med at arealet drives ekstensivt.

Blandt de velkendte faktorer der understøtter og øger biodiversitet i skove, er reduceret jordbearbejdning, træartsdiversitet, lysninger og bevarelse af dødt ved (Schmidt et al. IGN/KU 2020 s. 11-50). Det må derfor formodes, at denne ordning, der netop har disse faktorer i fokus, vil bidrage til en styrket biodiversitet. Endvidere lægges der vægt på, at arealet, der er støtteberettiget, indeholder hjemmehørende træer af en vis størrelse og skal have et højt biodiversitetspotentiale.

Skånsom naturnær drift af arealer omkring eksisterende skove, vil som buffer have en positiv effekt på N tilførslen og den fouragerende fauna der veksler mellem skov og det åbne land. Ordninger som skovrejsning samt Natura 2000 pleje af græs vil med fordel kunne indtage denne rolle, og vil samtidig have gavn af den artsrigdom, der er til stede i eksisterende naturnært drevne skov.

Biodiversitetsskov (N2000) bør føre til generel forbedring af biodiversitet, jord, og formodes at medføre forbedring af rekreative områder og landskaber.

Tilskud til biodiversitetsskov i CAP

Som noget nyt i forhold til tidligere års tilskud til Biodiversitetsskov, er der fra 2024 fokuseret på færre aktiviteter og de administrative krav til ejerne er mindsket. Samtidig ydes tilskuddet nu som et arealbaseret tilskud, hvor kompensationen for træerne er øget og tilskuddet ydes som en engangskompensation.

Der er planlagt følgende relevante ændringer i tilskudsbekendtgørelsen for 2024:

- Fra en ordning i LDP med 8 forskellige aktiviteter til biodiversitetsformål, både areal- og investeringsbaserede, til en CAP-ordning med en ren arealbaseret ordning der dækker to af de tidligere aktiviteter.
- Tilskuddet omfatter nu både bevaring af træer og ekstensivering på det enkelte areal
- Fra at der blev stillet krav til bevoksningens alder, anvendes nu krav til træernes dimension som kriterie.
- Opjusterede støttesatser
- Der skal bevares 12 hjemmehørende træer pr. ha.
- Der stilles nu ikke krav til at hele tilskudsarealet skal bestå af hjemmehørende træarter.

Bevilling årligt 31,25 mio. kr. i årene 2024-2027.

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om de planlagte ændringer af bekendtgørelsen, som er omfattet af miljøvurderingslovens plan- og programbegreb, kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3.

(1) Planernes og programmernes karakteristika, idet der navnlig tages hensyn til:

– i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler:

Tilskud til Biodiversitetsskov (N2000) er en frivillig tilskudsordning, der skal fremme biodiversiteten i de privatejede skove, og som ligger ud over de almindelige forpligtigelser i skovloven eller anden lovgivning. Tilskud til skov med biodiversitet bidrager bl.a. til implementeringen af Natura 2000-direktiverne. Der ydes tilskud til flg. aktiviteter i skovene:

- Bevaring af store hjemmehørende træer til naturligt henfald
- Ekstensiv skovdrift, som omfatter naturlig foryngelse og stævning, reduceret eller ingen jordbearbejdning, fremme af karakteristiske og hjemmehørende træarter og bevaring af dødt ved mm.

De foreslåede ændringer kan alle betragtes som justeringer til den allerede eksisterende ordning. For så vidt angår opjustering af støttesatsen for træerne til bevarelse samt den mindre administrative belastning af tilskudsmodtagerne og engangskompensationen, vurderer styrelsen, at der kan forventes et øget afløb på ordningen.

Ændringerne vurderes ud fra en samlet betragtning at have begrænset betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser.

– i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer eller programmer, herunder også planer og programmer, som indgår i et hierarki:

Tilskudsordningen er en del af det danske CAP-program og er finansieret af EU-midler. Ordningens formål og indhold er også reguleret af EU's statsstøtteregele for gruppefritagne tilskudsordninger indenfor landbrug og skovbrug.

Desuden understøtter tilskudsordningen implementeringen af habitatdirektivet, da prioriteringen i ordningen tilgodeser skove med registrerede Natura 2000-skovnaturtyper. Bekendtgørelsen om tilskud til skov med biodiversitetsformål udstedes med hjemmel i CAP-loven.

– planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling:

Tilskudsordningen skal muliggøre en ekstra og målrettet indsats for naturen i skove med registrerede Natura 2000-skovnaturtyper samt andre skove med høj naturværdi.

– *miljøproblemer af relevans for planen eller programmet:*

Danmark har i 2019 opgjort og afrapporteret bevaringsstatus for naturtyper og arter, jf. Habitatdirektivets Artikel 17 til EU-kommissionen. For samtlige ti skovnaturtyper er bevaringsstatus vurderet stærkt ugunstig, og der er tegn på en forværring af tilstanden i seks skovnaturtyper, mens udviklingen er usikker for de resterende fire. De vigtigste påvirkningsfaktorer i skovene er intensiv hugst, fældning af store træer, udtyndning af bevoksninger, fjernelse af dødt ved og døende stammer, konvertering af skov, flisning af ved samt afvanding. En lang række skovlevende arter afrapporteres også at have ugunstig bevaringsstatus.

– *planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt (f.eks. planer og programmer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse):*

Formålet med tilskud til biodiversitet i skov er at fremme eller bevare biodiversiteten på privatejede skovarealer med naturmæssigt værdifuld skov. Ordningen skal sikre Natura 2000-skovnaturtyperne og sikre stabile levesteder for truede arter, der er tilknyttet skov. Ordningen støtter også aktiviteter på kommunalt ejede Natura 2000-skovområder. Ordningen bidrager til implementering af EU's Vandrammedirektiv samt Natura 2000-direktiverne, herunder Habitatdirektivet, Fuglebeskyttelsesdirektivet og Biodiversitetskonventionen, og ordningen understøtter endvidere EU's forordning om bekæmpelse af invasive arter.

(2) Kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt, idet der navnlig tages hensyn til:

– *indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet:*

Tilskudsordningen og de foreslåede ændringer vil i sin helhed understøtte og bidrage til den nuværende beskyttelse af biodiversiteten. Tilskudsordningen er frivillig at søge og har derfor ikke karakter af at være generel regulering. Ordningen har én årlig ansøgningsrunde på cirka to måneder, hvor der de seneste år har været ansøgt om 16 - 50 projekter.

Virkemidlerne i ordningen understøtter videnskabelige anbefalinger fra Københavns Universitet "Virkemidler til fremme af biodiversitet i skov – Inspiration til tilskudsordninger i privat skov." (2020). Der er derfor en begrundet forventning til, at indsatsen medfører en egentlig positiv effekt på biodiversiteten.

Det vurderes, at bekendtgørelsen og de foreslåede ændringer til 2024-ordningen, vil have en positiv indvirkning på miljøet, men ikke vil have karakter af at være væsentlig. Dette er hovedsageligt begrundet i, at de substantielle ændringer til 2024-ordningen er, at der reduceres på typerne af indsats. Dette forventes at medføre, at flere store træer bliver bevaret og på sigt vil bidrage til mere dødt ved i de private skove.

Ordningen er en relativ lille og frivillig ordning, hvor bevaring af store træer til naturligt henfald er irreversible, mens den 20-årige ekstensivering er reversibel. Der er tale om en allerede eksisterende ordning, hvor ændringerne af de bevarede aktiviteter alene betragtes som justeringer i ordningens krav. De foreslåede ændringer af de bevarede aktiviteter vurderes at have ingen betydning for indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og

reversibilitet. Den allerede udarbejdede miljøvurdering for ordningen vurderes derfor stadig dækkende.

– *indvirkningens kumulative karakter:*

Der vurderes ikke at være kumulative konsekvenser knyttet til bekendtgørelsen eller de fremsatte ændringer til bekendtgørelsen for 2024.

– *indvirkningens grænseoverskridende karakter:*

Det vurderes ikke, at bekendtgørelsen eller de foreslåede ændringer til bekendtgørelsen i 2024, vil medføre grænseoverskridende miljøpåvirkning. Bekendtgørelsen regulerer frivillige projekter, der har lokal karakter.

– *faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker):*

Det vurderes ikke, at bekendtgørelsen eller de foreslåede ændringer til bekendtgørelsen i 2024, vil medføre fare for menneskers sundhed og miljøet.

– *indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt):*

Hverken bekendtgørelsen eller de foreslåede ændringer til bekendtgørelsen i 2024 har indvirkning på befolkningen i et større geografisk område. Bekendtgørelsen regulerer udelukkende frivillige projekter, der har lokal karakter.

– *værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af:*

– *særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv*

– *overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier*

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have betydning for særligt karakteristiske naturtræk, kulturarv, eller ved at overskride miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier, eller for intensiv arealudnyttelse, da de kun forventes at øge antallet af store træer til bevaring og på sigt bidrage til mere dødt ved.

– *intensiv arealudnyttelse og*

– *indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan*

Tilskudsordningen skal understøtte aktiviteter, der fremmer biodiversiteten på tilskudsarealerne. Ordningen bidrager på den måde til at sikre eller forbedre bevaringsstatus for Natura 2000 skovnaturtyper og for arter i skove, hvor der er registreret tilstedeværelse af skovnaturtyper, eller på anden måde arealer med høj naturværdi.

Samlet set har tilskudsordningen dermed en positiv indvirkning på de arealer, som er omfattet af ordningen. De foreslåede ændringer omfatter kun mindre reguleringer af aktiviteter, der allerede er mulig iht. nuværende lovgivning, hvorfor de ikke vurderes at have indvirkning af væsentlig karakter.